

Karácsony a családok ünnepe

Karácsony a családok ünnepe. Ilyenkor még a szétszóródott családtagok is hazajönnek. A karácsonyfa tövében ott találjuk a szent családot Jézus körül. Együtt fohászkodunk: „Jézus, Mária, József! Nektek ajánljuk szívünket és lelkünket!” Kit látunk a jászolban és a jászol körül? A központ a gyermek Jézus. A második isteni személy értünk emberré lett. A megtestesülés hitünk szent titka. Fájó visszagondolni a referendumra, ahol az emberek nem álltak ki keresztény értékünk, a család mellett. Pedig ez jó alkalom lett volna a hitvallásra. Marad számunkra a keresztségben vállalt feladat: keresztény életünkkel tegyünk tanúságot Krisztus mellett.

A jászolban fekvő kisdéd mellett ott van a Boldogságos Szűz Mária és Szent József, együtt a szent család, amely örök érvényű modellje a keresztény családoknak. A Boldogságos Szűz Mária minden keresztény nőnek az eszményképe. Szentatyánk az örök változatlan evangéliumot hirdeti, amelyet alkalmazni kell a kortárs világban. Katolikus hívó számára az örök evangéliumot a Szentatyá magyarázza, alkalmazza a kortárs körülményekre, amikor hit és erkölcs dolgában legfőbb tanítóként nyilatkozik. Egyházunk tanítása szerint keresztény katolikus szentségi házasságot férfi és nő köt az egyház áldásával, amelyben vállalják a kölcsönös támogatást és a gyermekáldás elfogadását.

A jászol mellett ott vannak a pásztorok is, Jézus első hódolói. Ők az egész egyházat képviselik. XVI. Benedek pápa újra megerősítette: egyház csak ott van, ahol megvan a hét szentség és az apostoli szukcesszió. Az ökumenikus mozgalom – keresztény egységtörekvés – nem azt jelenti, hogy elhallgatjuk saját igazságainkat, hanem ellenkezőleg: bemutatkozunk, és önzonosságunk feladása nélkül folytatjuk a párbeszédet.

S végül a jászol mellett ott van az ökör és a szamar is. Bibliái alapja az Izajás prófétánál elhangzó isteni kijelentés: „az ökör megismeri gazdáját, és a szamar urának jászlát, csak Izrael nem ismer meg.” (Iz 1,3) Érthető, hogy egyházunk kiáll a környezetvédelem, a klímaváltozás és a többi természeti katasztrófa megelőzése mellett. Ehhez tartoznak egyházi vagyonunk visszaszolgáltatását célzó pereink, iskolaügyeink, mert ez hozzátartozik egyházunk küldetéséhez. Érthetetlen, hogy egy „jogállamban” 28 év után sem kaphatjuk vissza intézményeinket, amelyek egyházunk karitatív tevékenységét hivatottak szolgálni. Amikor ebben az esztendőben is megünnepeljük Jézus földi születésnapját, az ő jászla köré felsorakozva kérjük: a mai idők küzdelmei közepette segítsen hűségeseink maradni hozzá!

→ JAKUBINYI GYÖRGY

gyulafehérvári római katolikus érsek

Képesek vagyunk megváltozni, valamivel jobbá lenni

Minden évben figyelemmel hallgatjuk a Jézus születéséről szóló beszámolót. Az esemény hangulata olyannyira magával ragad, hogy a megígért új idők kezdeténél érezzük magunkat. A karácsonyi hangulatban az embert nemcsak a maga törekénységében látjuk, hanem észreveszszük saját életünkben a bennünket megérintő isteni fényt. És az angyalok társaságában felfedezzük Isten teremtményének igazi vonásait: a gyengédséget, a közelséget és a szerethetőséget.

Az evangélista beszámolója nem kerüli el a kettősséget: a kitaszítottság, a barlangistálló egyszerűsége annak a világnak a kifejezője, amelyben minden nyomorúság otthonra talál. Lehet ezt szegénységnek nevezni, a politikában krízishelyzetnek, ahol az Isten ál-

tal teremtett javak elértéktelenedése céltalanná teszi a közösség életét. Világunk is ilyenné válik: kimerült az értelmetlen elfoglaltságokban, amelyek csak átmeneti boldogsággal kecsegtetnek. Elfeljtünk emberek maradni; nem jut időnk megcsodálni a világot.

Az emberi lét és együttérzés kietlen pusztasága, ahogyan ezt Mária és József is megtapasztalta Betlehemben, elegendő volt arra, hogy a sötétségben fény szülessen, és befogadóvá tegye környezetét. Egyszerű pásztorok érkeznek elsőként ez új világba, hogy megtapasztalják az új idők jeleit, hisz minden jel arra mutat, hogy velünk az Isten. Így lesz Betlehem egy új jövő kezdete. E jelnek erejében találnak otthonra a közösségek. Előrehaladásuk tartalékait már nem kiapad forrásoknál ke-

resik, hanem ott, ahol mindennek az értelme rejlik, az Istennel való találkozás csodálatos titkában. A betlehemi kietlenség az isteni terv kibontakozásának egyik színtere. Nem befejezés, hanem egy új lehetőség minden olyan ember számára, aki életének igazi célját keresi.

Karácsony ünnepének kihívása számunkra az, hogy meggyőző hittel és az Istennel való találkozás örömeivel tudjunk minden nap jelen lenni e világban. Ennek a hitnek az erejében tudjunk helytállni a közösségi élet megszervezésében, az igazságosság megvédelmezésében, jogaink érvényesítésében és az emberhez méltó életkörülmények biztosításában. E hitnek és örömnak az erejében tudjunk közeledni egymáshoz elfogadva azt, hogy

különbözőek vagyunk, néha nem vagyunk elég jók, de Isten szeretetére mindannyian méltóak maradjunk. A Megtestesülés titka előtt képesek vagyunk megváltozni, valamivel jobbá lenni és új esélyt adni magunknak, a világnak.

„A nép, mely sötétségben jár, nagy fényességet lát!” Izajás próféta szavait hallva ne a költői kifejezésben gyönyörködünk, inkább engedjük, hogy a meghívás hangja megérintsen bennünket. Örüljünk az isteni fénynek, amely életünk minden sötét zugába képes betörni. Engedjük, hogy megszűnjön körülöttünk a sötétség, és mindent eltöltsön karácsony fénye.

→ BÖCSKEI LÁSZLÓ

nagyváradai római katolikus püspök

Karácsony nem a csúcs, hanem egy fénnel tele kezdet

Legtöbb házban ott van a karácsonyfa, körülálljuk, énekelünk és imádkozunk. Örülünk neki, mert a jelképe annak, hogy az élet az igazi világosság, közénk jött. Karácsonykor megélik a szívünk örömmel. Szeretnénk, ha örömünk nem csak addig tartana, ameddig a karácsonyfának a levelei kezdenek lehullani. De pontosan ezért jött el Jézus közénk.

Szent János evangélista, amikor arról ad hírt, hogy Jézus közénk jött, az Igével kezdi leírni a karácsonyi eseményt: „az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige... Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,1-4). Elmélkedjünk ezeken a szavakon: „az Igében élet volt, és ez az élet az emberek világossága.” Nem egy csodás csillag csupán, ami megjelenik Betlehemben, és aztán eltűnik, hanem az Igében élet volt. Abban, amit Isten elküldött a földre, élet van, és ez világít az embereknek. Mikor világít nekem? – Ha élem ezt az életet. Ha

nem élem Jézus életét, akkor is világít, de másoknak. Én sötétségben maradok, bennem nem lesz világosság.

Annóra szép az élete azoknak, akik engedik, hogy az Ige alakítsa az életüket! Mint azé a fiatal asszonyé is, aki nemrég állított meg, hogy elmondja: atya, én januárban gyóntam magánál, maga azt mondta, olvassak a Szentírásból, azóta mindennap olvasok, és az életem megváltozott. A Jóisten megérintette valamilyen módon ezt az asszonyt. Ez az, amikor belülről jön a világosság. Ez tesz boldoggá. Ha elkezdem élni az életet, elkezdek a jövőre is reménységgel nézni. Miért? – Mert Istennel vagyok, mert ő élete bennem van.

Világosság jött a sötétségbe – mondja Szent János evangélista. Mindannyian érezzük, mennyi sötétség van körülöttünk. Ezért különösen is fontos, hogy mindannyian ráébredjünk küldetésünkre: azért adta ezt az életet Isten, hogy világosság legyünk, és másokat is elvezessünk erre.

Van egy titka a boldogságomnak: az Istennel való találkozásom. Karácsony nem a csúcs, hanem egy fénnel tele kezdet. Eljött Jézus, hogy mindig velünk legyen. Így nem az fog történni, hogy karácsonykor sok jót teszek, utána pedig leállok. Épp ellenkezőleg: karácsonykor valami történhet életünkkel, ami után már nem kíváncsiunk visszatérni a régi sötétségbe.

Isten emberré lett. Meghív minket. A válaszunk a szeretet lehet. Ám ha őszintén szeretünk, egy fal leomlik szívünk körül, és sebezhetőkké válunk, sok mindent el is veszíthetünk. De ha ezt nem tesszük, akkor benne maradunk a sötétségben: fáradtak, mogorvák maradunk. Ha szeretünk, akkor tápláljuk azt az életet, amit Krisztus hozott nekünk. Fedezzük fel ezt az isteni életet a mindennapjainkban, hogy így tudjunk a sötétségben világosság lenni!

→ PÁL JÓZSEF CSABA

temesvári r. katolikus püspök

Karácsony csúcspontja az ünnepi mise

Karácsony Urunk születésének főünnep. Jézus születésnapját az ő feltámadása fényében kell ünnepelnünk. Mert ha Krisztus nem támadt volna fel, ma nem ünnepelnénk karácsonyt. Karácsony liturgikus ünneplésének négy mozzanata van. A vigília mise, az éjféli mise, a pásztorok miséje és az ünnepi mise. Mind a négy Krisztus feltámadásának erőterében emlékezik meg Isten értünk művelt csodás tetteiről. Miről is van szó?

A vigília szentmisét december 24-e estéjén mondjuk, amelyben az adventi várakozásunk utolsó szakaszát már úgy mutatja meg a liturgiánk, mint amikor a versenyfutók előtt feltűnik a cél. Beteljesül a próféták jóvendölése: közénk jön Isten. Leszáll az emberi élet legmélyére, hogy mi általa felemelkedhessünk az égi magásokba. József igaz ember volt, úgy cselekedett, amint az Úr angya-

la megparancsolta; nevelőatyja lett Isten Fiának és ő adott nevet neki. Nemcsak Mária igenjét, szabad beleegyezését kérte Isten, hanem Szent József együttműködését is várta. Testvéreim, Isten ma is ugyanígy elvárja tőlünk az ő kegyelmeivel való együttműködésünket. Éjféli mise. A világtörténelem legnagyobb eseménye van a középpontban. Az örök Isten Igéje, a második isteni személy emberként megszületett Betlehemben. Ó, hány hívó keresztény fogadja örömmel a jó hírt! Emberré lett Isten! Ugyanakkor hány családban csupán külsőség ez az este. Milyen más kegyelmet kérhetnénk ezen az éjszakán Istentől, minthogy az égi kisdéd hagyogja be minden ember szívét? A pásztorok miséje. Karácsonykor csak kevesen vállalják, hogy a korai misére elmenjenek. Pedig e szentmisének is külön mondanivalója van. Kik voltak az első hódolói a földre szállt szere-

tetnek? Nem királyok, nem gazdag előkelőségek, hanem az egyszerű pásztorok. Megszületett, aki majd saját magát hozzájuk, a jó pásztorhoz hasonlítja; aki ismeri juhait, és megvédi őket az élete árán is. Így tekintek-e a betlehemi kisdédre, mint aki értem jött? Rá bízam-e már magam, engedem, hogy vezessen?

Karácsony csúcspontja az ünnepi mise. Szent János evangélista Jézus örök születéséről beszél, akiben Isten látta, hogy jó minden, amit teremtett. Amikor pedig az ember bűnével elfordult Istentől, és a sötétséget választotta, nem hagyta magára, hanem megtestesült, hogy fényt gyújtson a sötétségben, és visszavezesse a bűn rabságában sýnlódó embert Istenhez. És akik befogadják, hatalmat kapnak az újjászületésre, hogy Isten gyermekei legyenek. Aztán következik Szent János nagy tanúságtétele: „Az Ige testté lett és

közöttünk lakott. Mi pedig láttuk az ő dicsőségét, az Atya Egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” – Hol láttad, János apostol, Isten dicsőségét? – Láttuk a kereszten meghalni, és harmadnapra feltámadni. Tőlünk függ, mit teszünk e kitárt karokkal; átszegezzük-e, vagy hagyjuk, hogy átöllejenek. Karácsony ünnepén a kisdéd Jézus tárja felénk kezét. Kegyelem az, ha megértjük: a kisdéddel együtt a keresztre feszített Jézust is át kell tudnunk ölelni. Karácsony ünnepe hitvallás. Hiszszük és valljuk, hogy a betlehemi gyermek a próféták által megígért Messiás, Isten Fia, aki megtestesült, és Betlehemben megszületett. Az ő születésnapját úgy ünnepelni, hogy bennünk is megszülessen, ez a legnagyobb kegyelem.

→ SCHÖNBERGER JENŐ

szatmárnémeti r. katolikus püspök